

ב"ה

פרשת תולדות

וירח את ריח בגדיו אל תקרי בגדיו אלא בוגדיו

(בראשית כ"ז, כ"ז. סנהדרין ל"ז, א.)

קאנטוניסטיים

בשנותיו האחרונות של אדמו"ר האמצעי – התחילה כבר הגזירה של חטיפת ילדים יהודיים לצבא. ובענין זה ישנו מאמר מאדמו"ר האמצעי – דיבור המתחיל "להבין ענין לקיחת אנשי חיל מישראל ביד נכרים"^[1].

ושם מבאר, שאף שאין ביכלתם לקיים מצוות רבות, מכל מקום, היוקר שיש למעלה מאותן מצוות מועטות שהם מקיימים במסירות נפש [שהרי בנוגע לשאר המצוות לא תועיל אפילו מסירות נפש, כיון שאין זה בגדר האפשרות כלל, ורק מצוות מעטות מקיימים הם במסירות נפש], הרי זה **שוקל ומכריע** את כל שאר הענינים שאינם מקיימים.

וענין זה הוא תירוץ גם בנוגע ל"תינוק שנשבה לבין העובדי כוכבים"^[2]: לכאורה אינו מובן: כיון ש"תינוק שנשבה" אינו מקיים תורה ומצוות, הרי ירידתו לעולם הזה היא לכאורה **ללא תכלית**, ואם כן, למה ירדה נשמתו לעולם הזה?

בנוגע ליהודי סתם – הרי אפילו אם אינו מקיים תורה ומצוות כראוי, אין מקום לשאול למה ירדה נשמתו לעולם, כי, מה שאינו מקיים תורה ומצוות הרי זה מפני שיש לו **בחירה**, וכך הוא עושה **בבחירתו**, אבל כוונת ירידת נשמתו לעולם היא כדי שאכן **יקיים** תורה ומצוות; מה שאין כן "תינוק שנשבה לבין העובדי כוכבים" ואינו יודע מאומה – הרי אי אפשר לדרוש ממנו לקיים תורה ומצוות, ואם כן אינו מובן, למה ירדה נשמתו לעולם?

והתירוץ הוא – על פי הנזכר לעיל: במשך הזמן – בוודאי יזמינו לו מלמעלה לכל הפחות **ענין אחד** שייוודע לו אודותיו ותהיה לו היכולת לקיימו. וכיון שכל ימיו (עד אז) לא ידע אודות **שום מצוה**, וגם מצוה זו (שעתה נודע לו עליה) יעשנה מתוך **מסירות נפש**, כיון שיהיה קשה לו כו' – הרי בוודאי יעשה את המצוה מתוך **חיות** ביותר. וענין זה הוא יקר ביותר למעלה – שכדאי להוריד נשמה לעולם הזה למשך כמה וכמה שנים, מצד היוקר **באותה מצוה יחידה** שיקיים בחיות ובמסירות נפש.

ענין זה נוגע לא רק ל"תינוק שנשבה", אלא נוגע גם לכל אחד ואחת מישראל: כיון ש"אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא"^[3] - אפילו להפירוש בתורת החסידות^[4] ש"יחטא" הוא מלשון חסרון, ובפרט שאצל חלק גדול מבני ישראל הפירוש הוא כפשוטו... - הרי כל אחד ואחת הוא בבחינת "תינוק שנשבה".

- כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר אומר^[5], ששנותיו של יהודי אינן נמנות לפי ה"פאספאָרט"; יתכן שב"פאספאָרט" נרשם שהוא בן שבעים שנה, אבל לפי שנותיו האמיתיות (השנים שהשתמש בהם לעניני תורה ומצוות) אינו אלא "תינוק", - ועל זה אומרים ליהודי שאין לו להתיימש.

הן אמת שלא מדובר כאן אודות "תינוק שנשבה" בגשמיות, אלא אודות מי שהביא את עצמו - **בבחירתו** - למעמד ומצב של "תינוק שנשבה", אבל אף על פי כן, הרי מה שעבר כבר עבר, ומה שנוגע הוא רק **מכאן ולהבא**, דהיינו ההווה והעתיד, ובנוגע מכאן ולהבא, עליו ליקח מהעבר רק את **המעלה והצד הטוב** שבו - שמצד היותו במצב של "תינוק שנשבה", שצריך להתחיל "לקחת את עצמו" ללימוד התורה וקיום המצוות - הרי זה יהיה **בריבוי חיות ביותר**, כמו 'בתינוק שנשבה' בגשמיות.

ונקודת הדברים - שבאיזה מצב שרק נמצאים, אין להתיימש, - ישנו פתגם על דרך הצחות^[6] על יסוד לשון חכמינו ז"ל^[7] "יאוש שלא מדעת", ש"יאוש" הוא "שלא מדעת", שכן, אילו היה בו דעת, לא היה מתיימש... -

אלא צריכים ללמוד תורה, עוד פסוק ועוד פסוק כו', וכן לקיים מצוה אחת, ו"מצוה גוררת מצוה"^[8], עד שיגיע לשלימות בכל רמ"ח המצוות.

קטע משיחת ש"פ צו, שושן פורים, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשי"ד ח"ב ע' 135.

[1] נדפס במאמרי אדהאמ"צ קונטרסים ע' רסג ואילך. וש"נ.

[2] שבת סח, א. וראה רמב"ם הל' ממרים פ"ג ה"ג.

[3] קהלת ז, כ.

[4] ראה לקו"ת מטות פב, א. נצבים נא, א. ובכ"מ.

[5] ראה גם שיחת פורים תשי"ב סל"ו (תורת מנחם - התוועדות ח"ה ע' 58). ח"י ע' 232. וש"נ.

[6] ראה גם מכתב כ"ד כסלו שנה זו (אגרות-קודש ח"ח ע' עב). ועוד.

[7] ב"מ כא, ב.

[8] אבות פ"ד מ"ב.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח וזוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה